

5. Građanski sat "Ca je novega?" u Šumberu

Zapisnik, 24. srpnja 2015.

Dragi susjeti,

na 5. Građanskom satu u Holcimovom kamenolomu u Šumberu, koji je održan 16. srpnja 2015. godine od 17 do 19 sati, bilo je prisutno 7 stanovnika lokalne zajednice, Tanja Škopac novinarka iz La Voce del Popolo, te 9 predstavnika Holcima.

Ivan Slavić, operativni voditelj kamenoloma u Šumberu, poželio je prisutnima dobrodošlicu te predstavio Maria Zečića, direktora agregata i betona, te Ivana Kralja, voditelja kontrole kvalitete i zaštite okoliša u tri Holcimova kamenoloma u Hrvatskoj.

Zatim je prešao na prezentaciju o poslovanju u kamenolomu od prošlog Građanskog sata:

- Prva tema dnevnog reda na svakom Holcimovom sastanku je zdravlje i sigurnost, tako je Slavić mještanima najprije pokazao broj dana od posljednje ozljede na svim Holcimovim lokacijama u Hrvatskoj, te je zahvalio svim zaposlenicima kamenoloma u Šumberu na savjesnosti i pažnji čime su doprinijeli da je **od posljednje ozljede na radu prošlo 453 dana**.
- Rezultati **mjerena sveukupne taložne tvari od 1.1. do 31.12.2014.** na oba mjerna mjesto uz kamenolom pokazali su da je zrak prve kategorije. Podatke je sakuplja i obradio Zavod za javno zdravstvo Istarske županije.

"Koja je srednja vrijednost postaja?" - Ivan Kralj rekao je da ne zna napamet, te je otisao po dokumente i izvijestio da je mjerna postaja Šumber 01 imala godišnju srednju vrijednost od 186,7 mg/m² na dan, dok je mjerna postaja Šumber 02 imala 138,0 mg/m² na dan. U 2014. godini svi su uzorci obuhvaćeni.

Holcim je naknadno provjerio i dodao u ovaj zapisnik nakon Građanskog sata:

Prikaz prosječnih godišnjih vrijednosti od 2009. do 2014. godine:

- **Kontrolna mjerena** na otprašivanju separacije kamenoloma, silosima te plamenicima mlinova također su ispod dopuštenih vrijednosti. Podatke je sakupljala i obradila ovlaštена tvrtka Dvokut Ecro d.o.o.
- Na postrojenjima na kojima se emitira najviše prašine, Holcim je uložio u **sustav za orlošavanje**. Smjesom vode i zraka posipa se agregat, te se na taj način smanjuje prašina, a započeo je raditi početkom srpnja.
- Kao što smo obećali na 4. Građanskom satu, Holcim je u ljetu i jesen 2014. godine uz pomoć Hrvatskih šuma **posadio 80 stabala i puzavica na četvrtoj etaži**. S obzirom da je ta etaža još uvijek potrebna za rad kamenoloma zbog prolaska strojeva, biljke su posadene uz vanjske i unutarnje rubove etaže.

- Na temelju komentara mještana na prošlom Građanskom satu Holcim je **dodatno ogradio aktivne dijelove kamenoloma**, da bi se povećala sigurnost šetača.
- Također prema dogovoru na prošlom Građanskom satu, izolirali smo ventilator na silosu, kako bi se smanjila buka.

„Ali buka se ponekad i dalje čuje noću.“ – Ivan Slavić je pitao da li je ta buka od Holcima, te predložio da Holcim posjeti mještane navečer, u mirno doba dana, kako bi se provjerilo o kojem se zvuku radi. Naime, noću nema dodatnih aktivnosti i trenutno ne znamo koji bi mogao biti izvor povremene buke. Zato je najbolje da netko iz Holcima dođe, jer kad čuje zvuk moći će prepoznati o čemu se radi.

„Marici Milevoj je pukla fasada, netko je od Holcima bio kod nje, ali još ništa nije napravljeno.“ – Ivan Slavić je rekao da nažalost nema informaciju, zamolio je da mu mještani daju kontakt pa će nazvati gospođu.

„Obavijest o Građanskom satu je došla u zadnjem času.“ – Holcim je poziv za Građanski sat poštom poslao na sve adrese koje ima u okolini kamenoloma, stavio na oglasne ploče u lokalnoj zajednici, objavio na web stranici www.holcim.hr te na Radio Labinu. Svatko tko je zainteresiran za sudjelovanje na Građanskom satu, može dostaviti broj telefona, adresu ili e-mail adresu i sljedeći put ćemo na taj način dostaviti poziv.

„Na jednom od mjerena koje ste nam pokazali nedostajalo je 25 uzoraka. Koliko je sad nedostajalo?“ – Ivan Kralj odgovorio je da u 2014. godini imamo sve uzorke.

Holcim je naknadno provjerio i dodao u ovaj zapisnik nakon Građanskog sata:

- 2014. i 2013. godine imali smo sve uzorke.
- 2012. godine na jednoj postavi nedostaje 1 uzorak, a na drugoj postaji imamo sve uzorke.
- 2011. godine na jednoj postaji nedostaju 2 uzorka i na drugoj 2 uzorka.
- 2010. godine na jednoj postaji nedostaju 2 uzorka, na drugoj postaji su bili svi uzorci. Svake godine prikupi se 12 mjesecnih uzoraka za svaku od dvije postaje, odnosno 24 mjesечna uzorka sveukupno.

Razlozi zbog kojih uzorci nedostaju su nevrijeme koje sruši postaju, puknuće posude prilikom smrzavanja ili onečišćenje uzorka insektima.

„Posude za mjerenje su nekad bile na 2,5 m, sad su na 2 metra visine – zašto?“ – Ivan Kralj, voditelj zaštite okoliša i kontrole kvalitete, odgovorio je da uslugu mjerena taložne tvari za Holcim radi Zavod za javno zdravstvo i da trenutno nema informaciju o promjeni visine mjerne posude. Provjerit će i dostaviti informaciju.

Holcim je naknadno provjerio i dodao u zapisnik nakon Građanskog sata: U razgovoru s djelatnicima Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije potvrđeno je da se nisu mijenjale visine na kojima su postavljene posude.

„Zašto imate samo dvije mjerne posude?“ – Ivan Kralj odgovorio je da je u Studiji utjecaja na okoliš određeno da se postave dvije mjerne posude na suprotnim stranama kamenoloma. Jedna od posuda postavljena je uz cestu, tako da istovremeno uzima u obzir i prašinu koju dižu kamioni.

„Izvor sv. Antun je stavljen u vodoopskrbni sustav. Koji je utjecaj kamenoloma na izvor?“,
- Ivan Slavić odgovorio je da će provjeriti u Studiji utjecaja na okoliš.

Holcim je naknadno provjerio i dodao u ovaj zapisnik nakon Građanskog sata:

U Studiji utjecaja na okoliš obrađen je sveukupni utjecaj kamenoloma na kakvoću vode, a pojedini se izvori ne spominju. Citat iz Studije utjecaja na okoliš: "Zbog nepropusnosti stjenske mase na podzemne vode kamenolom može utjecati u vrlo maloj mjeri. Stjenske mase na kamenolomu ne predstavljaju vodonosne naslage što je vidljivo na otvorenom čelu radilišta. Stoga rad kamenoloma neće imati utjecaj na količinu i kakvoću vode na obližnjim izvorima."

„U Općini smo tražili Studiju utjecaja na okoliš i nismo je mogli dobiti.“ - Ivan Slavić odgovorio je da uz prethodni dogovor o terminu sastanka svaka zainteresirana osoba može doći u kamenolom i pogledati Studiju utjecaja na okoliš, kao i dokumente koji se odnose na sva mjerena utjecaja kamenoloma na okoliš.

„Vi prikazujete samo ono što vama odgovara, ovo je pitanje bilo i na prošlom zapisniku kojeg ste objavili na internetu, a danas ga niste pokazali.“ – Ivan Slavić je obećao da će provjeriti.

Holcim je naknadno provjerio i dodao u ovaj zapisnik nakon Građanskog sata:

Pitanje o izvoru nismo pronašli u dosadašnjim zapisnicima, žao nam je što smo ga previdjeli. Kao što je dogovoreno na Građanskom satu, ovaj zapisnik dostavit će svim zainteresiranim sudionicima Građanskog sata na komentar, kako bismo osigurali da su sva pitanja uključena.

„Ja mislim da se ovdje radi o pogodovanju. I ljudi sa strane nemaju pristup.“, Mario Zečić odgovorio je da Holcim posluje prema principima održivog razvoja u svim zemljama svijeta. Upravo iz toga razloga pozivamo stanovnike lokalne zajednice na Građanski sat. Holcim na taj način svim zainteresiranim omogućava pristup i dijalog.

„Kad se izgradi TE Plomin da li će se povećati isporuka filera, da li će se povećati kapacitet?“, Ivan Slavić odgovorio je da trenutno ne znamo jer tehnička dokumentacija za TE Plomin još nije finalna. Međutim, s obzirom da su u proteklih šest godina znatno smanjenje građevinske investicije, a time i prodaja građevinskog materijala , Holcim u narednom periodu očekuje povećanje građevinskih investicija te povećanje prodaje.

„Koja je budućnost razvoja Holcima, vezano za asfaltnu bazu i tri poduzetničke zone koje su predviđene u prostornom planu?“, Ivan Slavić odgovorio je da trenutno nemamo nikakvih planova.

„Tako je i vaš predsjednik uprave odgovorio zadnji put a onda nam je načelnik rekao da ste došli pitati da li je moguće postaviti asfaltnu bazu?“ – Mario Zečić odgovorio je kako je prošli Građanski sat bio u prosincu 2013. godine i tada stvarno nije bilo planova. Načelnika Općine Sveta Nedjelja pitali smo da li postoji mogućnost za postavljanje asfaltne baze u jesen 2014. godine. Postavljanje asfaltne baze bilo je pitanje potencijalnog Holcimovog partnera, koji je u međuvremenu uložio na jedno drugo mjesto, tako da je ta mogućnost sad zatvorena.

„Koja je razlika između ugljene i kamene prašine? Kad udišeš kamenu prašinu, ona ti ostaje u plućima, kad udišeš ugljenu prašinu, možeš je iskašljati.“ - na ovaj komentar Holcim nije odgovorio na Građanskom satu.

Holcim je naknadno dodao u ovaj zapisnik nakon Građanskog sata:

Holcim kontinuirano mjeri ukupnu taložnu tvar kao parametar koji utječe na okoliš, pri čemu su godišnje prosječne vrijednosti ispod granične vrijednosti a zrak oko kamenoloma u Šumberu svrstan u 1. kategoriju. Dodatno, zdravlje i sigurnost zaposlenika u Holcimu su uvijek na prvom mjestu, zbog toga se dodatno provodi mjerjenje u radnom okolišu, a zaposlenici redovno odlaze na lječnički pregled te nemaju profesionalna oboljenja. Kad se govori o kamenoj prašini problem može predstavljati silikatna prašina. Zato je Holcim na svim svojim lokacijama u svijetu mjerio silikatnu prašinu u radnom okolišu, čime je dokazano da u kamenolomu u Šumberu toga nema.

„Zašto ste stavili orošavanje?“ – Mario Zečić odgovorio je da smo sustav postavili jer količinu prašine prvenstveno želimo smanjiti zbog naših zaposlenika na koje prašina ima najveći utjecaj.

"Radim na brodu i vozili smo cement iz Koromačna u Chioggiu. Tamo ga nisu htjeli iskrctati i komentirali su zašto im donosimo cement toliko loše kvalitete pa smo ga morali vratiti."

Holcim je naknadno provjerio i u zapisnik dodao nakon Građanskog sata:

Holcim izvozi 30% proizvedenih količina cementa i sigurno ne bi toliko prodavao već desetljećima da je cement loše kvalitete. U reklamacijama nemamo zabilježen niti jedan slučaj da se cement iz Italije vratio zbog loše kvalitete. Dogodi se da u brodu ostane zalijepljen sloj i onda se vrati oko 10% količine cementa ali zbog tehničke nemogućnosti da se iskrca a ne zbog loše kvalitete cementa. Holcim je iz Koromačna u Italiju izvozio cement još dok u Hrvatskoj nisu vrijedile EU norme. Tada su nas certificirale talijanske institucije, što je osim više desetljeća izvoza, dodatna potvrda da Holcim u Koromačnu proizvodi cement koji kvalitetom odgovara propisanim EU normama.

„Tu se postavlja pitanje obeštećenja ljudi. Mi niti na jedan način nismo obeštećeni.“-
Mario Zečić odgovorio je da Holcim prema zakonu plaća sve doprinose i poreze. Na taj se način financira lokalna samouprava, koja dalje ulaže sredstva u lokalnu zajednicu. Dodatno tome, Holcim godišnje donira Općini Sveti Nedjelja oko 1.000 tona jalovine za lokalne ceste.

„Imate koncesiju do 2050. To je bilo mimo građana, mi nismo za to znali dok nismo ovdje kod vas vidjeli.“ – Ivan Slavić odgovorio je kako je dugoročna koncesija dodijeljena tvrtki Učka Kamen, prije nego je Holcim kupio kamenolom.

„Ja sam se bunio na miniranje i moram reći da se u vrlo kratkom roku reagiralo, izvršeno je mjerenje i pokazalo se da miniranje nema nikakvih utjecaja na kuću.“

„Dajte ljudima umjesto općini donaciju.“ – Julija Škoro, voditeljica komunikacija i marketinga u Holcimu odgovorila je da fizičkoj osobi nije moguće dati donaciju, osim u slučaju prikupljanja sredstava za liječenje, što je zakonski propisano.

„Vaše su greške što ljudi iz desete ruke za asfaltну bazu doznavaju što se ovdje namjeravalo raditi. Osim toga, osnujte udrugu da se pomogne ljudima oko kamenoloma.“

„Ema Načinović, kojoj je pukla šterna nije zadovoljna popravkom.“ – Ivan Slavić odgovorio je da će provjeriti. (mještani nemaju broj pa će ga Holcim potražiti)

Mještani koji su ostavili kontakt za dostavu zapisnika te za poziv na sljedeći Građanski sat:
Mladenkavidas@gmail.com i krosac@yahoo.com

Ovaj zapisnik, kao i dosadašnje, možete uvijek pronaći na:

www.holcim.hr / Održivi razvoj / Društveno odgovorno poslovanje / Građanski sat „Ca je novega?“

Vaš Holcim

Ivan Slavić, voditelj kamenoloma (052 865 016)